

Fra: Lars Klüver [mailto:LK@Tekno.dk]
Sendt: 23. marts 2010 14:55
Til: Finn Skriver Frandsen
Cc: Poul Ernst Rasmussen (E-mail); Hanne Severinsen (E-mail)
Emne: Møde mellem Videnskabsudvalget og Teknologirådets bestyrelse

Kære Finn Skriver Frandsen,

Teknologirådet vil gerne bede om en aftale med Videnskabsudvalget i nærmeste fremtid om det årlige fællesmøde mellem udvalget og Teknologirådets bestyrelse. Det vil passe bedst at afsætte omkring en time til mødet, så der bliver tid til både at få introduceret nye medlemmer af udvalget til Rådets arbejde og få debatteret ønsker til det fremtidige arbejde og den langsigtede udvikling af Teknologirådet.

Mødet kunne holdes i tilknytning til udvalgets normale møder, eksempelvis 8/4, 15/4 eller 29/4.

Jeg vedhæfter et kort notat, som giver en introduktion til Rådets arbejde og situation. Jeg vil fremsende supplerende materiale op til mødet.

En mulig dagsorden for mødet kunne være:

- * Introduktion til Teknologirådet - drøftelse af notatet

- * Udvalget opfattelse af Rådets målopfyldelse og ønsker til det fremtidige arbejde. Herunder høringer for Folketinget og de emner, Rådet har taget op.

- * Den langsigtede udvikling af Teknologirådet, herunder
 - Rådets servicering af Folketinget
 - Betydningen af eksternt finansieret aktivitet, herunder både den øgede kontaktflade og at Rådets selvdefinering mindskes
 - Størrelse, gennemslagskraft og bredde i Rådets projekter

- * Eventuelt samarbejde i forbindelse med at Teknologirådet i efteråret, som formand for det europæiske netværk af parlamentariske Teknologiråd EPTA, skal være værter for EPTA Conference 2010.

- * Andre emner til drøftelse

Videnskabsudvalget er i øvrigt indbudt til repræsentantskabets møde den 7/4 kl. 10:00 - 13:00, med efterfølgende frokost. Mødet vil fokusere på Rådets eksternt finansierede aktiviteter - aktivitetstyper, principper for accept af aktiviteter, eksempler på projekter, repræsentantskabets forslag til aktiviteter, mv. Vi sender program ud inden udgangen af denne uge.

Med venlig hilsen

Lars Klüver

Notat til Folketingets Udvalg for Videnskab og Teknologi

PRÆSENTATION AF TEKNOLOGIRÅDET

Teknologirådet (TR) er oprettet ved **Lov om Teknologirådet** fra 1995. Inden da hed det Teknologinævnet og levede på tidsbegrænsede love siden 1985. Den politiske opbakning til TR ved vedtagelse af loven dækkede hele folketingsalen. Folketinget udpeger iht. loven et udvalg i Folketinget – Videnskabsudvalget – som bindeled mellem Folketinget og Teknologirådet. Loven fastlægger desuden, at Teknologirådet skal mødes en gang årligt med Folketingets udvalg.

Rådets formål er at vurdere teknologiens muligheder og konsekvenser og at rådgive Folketinget, regeringen og andre beslutningstagere i Danmark. Rådet skal desuden engagere sig internationalt og metodisk have blik for samfundsmæssig dialog, herunder at inddrage aktører og borgere i vurderingerne. Nedenfor beskrives Rådets metoder til dette.

Baggrunden for oprettelsen var blandt andet de store samfundsdebatter om nogle nye teknologiers betydning for samfund, erhvervsliv, ansatte og borgere. Debatterne om atomkraft og arbejdslivs-spørgsmål i tilknytning til IT var vigtige. Gen- og bioteknologi var i udsigt, da TR blev etableret og blev et vigtigt emneområde i de første 10 års arbejde. Nu er energi, privatliv og overvågning, innovation, sundhed og transport nogle af de emner, der dominerer.

TR er en **selvejende institution** under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Rådet modtager en tilskudsbevilling, som bestyrelsen har fuld råderet over. TR følger statens administrative regler og overvåges administrativt af ministeriet og økonomisk af Rigsrevisionen. Som tilskudsinstitution rapporterer TR ikke direkte til statsregnskabet, er undtaget årsværksstyring, og får ikke refunderet momsudgifter ifm. forbrug af bevillingen.

Rådets **bevilling** blev i 1995 fastsat til godt 10 mill.kr., som blev reguleret op til knap 14 mill.kr. i 1999. I 2001 blev bevillingen nedsat til 10,4 mill.kr, som Rådet nominelt har modtaget siden. Prisudviklingen taget i betragtning har bevillingen nu en værdi af 60-65% af værdien i 1995 og er faldende.

Teknologirådet har derfor suppleret aktiviteterne med **eksternt finansierede projekter**, der ligger i forlængelse af Rådets formål og baseret på Rådets praksis og arbejdsmetoder. Rådet gennemfører aktiviteter for og med blandt andre styrelser, regioner og kommuner, Europaparlamentet og EU Kommissionen. TR opnår derigennem bredere relevans, kontinuitet, nye samarbejdsflader, fortsat metodeudvikling og fastholdelse af et fagligt kompetent sekretariat.

Modtagerkredsen er imidlertid dermed blevet ændret, så Teknologirådet nu i højere grad betjener politikere i kommuner, regioner og internationalt, og i mindre grad Folketinget og regeringen. Rådet har også gennem de nye aktiviteter kunnet sikre en vis international orientering i takt med, at teknologispørgsmålene i stigende grad behandles i internationale politiske fora. Det er naturligvis et andet Teknologirådet, man har fået gennem denne udvikling, både hvad angår typen af

projektaktiviteter, formidling og målgrupper, ligesom Teknologirådets evne til selv at igangsætte projekter er ændret fra tidligere 8-10 projekter til nu 3-4 projekter årligt.

Bestyrelsen ser på den baggrund nogle **udækkede behov**: Større fokus på Folketinget, herunder at kunne leve op til efterspørgslen efter høringer og igangsætte projekter i umiddelbar forbindelse til politisk vigtige emner; Styrkede kommunikations- og oplysningsaktiviteter til de grupper, der er berørte af Rådets projekter (industri, landbrug, NGOer, myndigheder, mm), til undervisning og til den interesserede borger; Betydeligt større international aktivitet for at kunne matche internationaliseringen på teknologiområdet; Projekter og aktiviteter overfor især kommuner, som konsekvens af, at ansvaret på vigtige teknologiområder er flyttet ud til kommunerne, herunder styrket indsats mht. udbredelse af nye politiske arbejdsformer; Metodisk udvikling med anvendelse af medier, blandt andet for at kunne praktisere inddragende international teknologivurdering.

Teknologirådets **arbejdsform** er kendetegnet ved aktivt at inddrage både eksperter, interessenter, borgere og politikere direkte i arbejdet. Det sker meget sjældent, at bestyrelsen eller sekretariatet selv udtaler sig om en teknologi eller en konkret udvikling. Rådet lader i stedet projekterne og deres deltagere tale. Derigennem styrker Rådet den åbne og konstruktive debat, frem for at sætte sig på en særposition.

Også **TR's service for Folketinget**, især udvalgshøringer og metoden Fremtidspanel, er baseret på åben og konstruktiv dialog. Rådet gennemfører typisk 4-5 høringer årligt. De kan igangsættes på baggrund af en henvendelse fra et udvalg eller ved at TR selv foreslår et udvalg at gennemføre en høring. Rådet publicerer også et nyhedsbrev, kaldet Fra Rådet til Tinget, som giver resumeer af Rådets aktiviteter, udformet direkte til brug for politiske beslutningstagere.

Et speciale for Rådet – også internationalt – er **inddragelse af borgere** i vurderingerne. Et aktuelt eksempel er "World Wide Views on Global Warming", der blev igangsat og koordineret af TR, og som den 26. september 2009 spurgte borgerpaneler i 38 lande verden over om deres holdninger til en række spørgsmål af betydning for klimaforhandlingerne i København. Projektet byggede på TR's metodiske erfaringer og internationale netværk. Borgernes svar blev kommunikeret direkte på Internettet og til delegationerne ved COP15. Et andet eksempel er konsensuskonferencen, som er en metode, TR har videreudviklet, så den kan anvendes til rådgivning af folkevalgte. Denne "Danish model" konsensuskonference er blevet kopieret i mere end 30 lande. I Danmark gør både regering, regioner og kommuner brug af TR som rådgiver om borgerinddragelse.

Rådet har i 2008-2009 selv igangsat projekter om følgende **emner**: World Wide Views on Global Warming; GMO fødevarer – fremtidens spørgsmål; Teknologi og marginalisering; Behovsdrevet teknologisk innovation; Miljørigtigt byggeri i praksis – hvad venter vi på?; Fedme som samfundsproblem; Integration af nydanskere på arbejdsmarkedet; Elbiler; Teknologi og nye læringsmetoder.

I 2010 igangsætter Rådet projekter om Bæredygtigt transport; Vandforsyning i Danmark; Test dig selv – om sundheds-selvtests; Ekstrem genteknologi.

Indenfor en særbevilling fra VTU gennemfører TR årligt et projekt om **IT-sikkerhed**. I 2008-9 var emnerne: Du bestemmer selv – om unges adfærd i elektroniske medier; Biometri; E-valg.

Høringer for folketinget, bl.a.: Biodiversitetsmålene 2010 – høring og udvalgseminarer; GDA fødevarermærket; Enstrengt kommunalt beskæftigelsessystem; Trængsels- og kørselsafgifter; Klimaændringer og udviklingslande; Psykiske arbejdsskader; Sundhedsvæsenets patientklage- og erstatningssystem.

Rådet gennemfører projekter for **EU og Europaparlamentet**, herunder: Fremtidens europæiske energisystem; Langdistance-transport i Europa; CIVISTI – europæiske borgeres ønsker til EU's forskning; BaltCICA – lokal håndtering af vandstandsstigningerne i det baltiske område. Dette er i

høj grad baseret på Rådets særlige inddragende metoder, som har vist sig meget anvendelige i international sammenhæng.

Projekter for **danske offentlige organisationer**: 4 Borgertopmøder om Fremtidens Sundhedsvæsen for regionerne; Sundhedspolitisk Topmøde; Medarbejdertopmøde om fremtiden for de medicinske afdelinger; Borgerinddragelse om Regional UdviklingsPlan for Region Hovedstaden; Borgertopmøde om akutberedskabet i Region Syddanmark; Udredning om 2. generations biobrændstof for Erhvervsministeriet.

Lars Klüver
Sekretariatschef